

СПРАВКА ЗА НАУЧНИТЕ ПРИНОСИ В ТРУДОВЕТЕ

на **Цветелина Алипиева Николова**, главен асистент, доктор

за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент” в

Лесотехническият университет, публикуван в ДВ бр. 102/ 08.12.2023г.,

Код на процедурата: AGR –AsP-1123-120

В резултат на изучаването при различни почвено-климатични условия в страната са получени нови данни за съществуващи научни проблеми, като имат, както теоретичен, така и приложен характер и могат да се обобщят следните основни приноси:

I. Приноси с оригинален характер

1. Представена е монография със строго методични, фундаментални и приложни приноси, която включва обобщена информация за медоносната растителност с оглед успешното планиране и организация на пчеларските дейности в съответствие със сезонната динамика и създаване на условия за продължителна и разнообразна пчелна паша (В 3.1).
2. Изследвани са морфологичните и биологичните особености, отделянето на нектар и прашец, захарно съдържание, медопроодуктивност и влиянието на климатичните промени върху медоносните растения (В 3.1).
3. Извършена е оценка на медоносните ресурси в района на УОП „Враждебна“ – гр. София (В 3.1).
4. Проучено е въздействието на биовъглена върху медоносния потенциал на видовете *Cucurbita pepo var. giromontia*, *Vicia faba* и *Phacelia tanacetifolia* Benth (В 3.1).
5. При определяне на медопроодуктивността на черешови сортове в Кюстендилски район, се доказва, че при младите насаждения захарното съдържание в нектара е по-високо (Г 7.3).
6. Установено е, че дърветата присадени на подложка М 9 отстъпват по захарно съдържание на нектара, в сравнение с тези, присадени на ММ 106. При по-възрастните ябълкови дървета се наблюдава повишаване на захарното съдържание на нектара (Г 7.4).
7. Доказано е, че шафрановият минзухар е добро растение като източник на храна и мед в условията в района на гр. София (Г 7.6).
8. В условията на гр. Ихтиман и гр. Койнаре е доказано, че медоносната растителност около пчелините е достатъчна за развитието на пчелните семейства през целия пчеларски сезон (Г 7.7).

9. Установена е възможността за развитие на пчелните семейства в учебно-опитния пчелин на УОГС "Петрохан" с. Бързия, като са изследвани развитието и производителността на пчелни семейства и факторите на околната средата. (Г 8.3).
10. Проучена е възможността за развитие на пчеларство в градски условия, като е оценен медоносния потенциал на видове от сем. *Fabaceae* (В 3.1) и род *Tilia* (Г.7.12).
11. Пчелните семейства, отглеждани в кошери система Лангсрот Рут, доказано имат най-висока годишна активност на снесени яйца за трите пчеларски сезона в сравнение с кошери Дадан Блат с 12 рамки, Дадан Блат с 10 рамки, Роже Делон (РД) и Фарар (Г.14).
12. Семействата на медоносната пчела (*Apis mellifera* L.) са с висока степен на хигиенно поведение почистват 50 % от убитите ларви до 6-я час (Г 8.4).
13. Доказано е, че климатичните фактори (температура и влажност) са благоприятни за отглеждането на черница в Софийска котловина за производство на черничев лист (Г.13).
14. Потвърден е, положителният ефект на изкуствена храна с добавен екстракт от *Origanum vulgare* L. върху *Bombux mori* L. хибрид П1хVВ1хН2хНВ2 чрез проявя на по-добър растеж и развитие (Г 7.8).
15. Доказано е, че високото съдържание на тежките метали олово и цинк във фуража води до намалено тегло на пашкула, тегло на обвивката, дължина и тегло на нишката на копринената буба от хибридите Супер 1 × Хеса 2, Бакса 1 × Свила 2 и от породата Ком 1 (Г 8.2). Установено е, че високото съдържание на тежки метали потиска жизнеността, удължава се продължителността на ларвния период, добивът на пашкули намалява (Г 8.5).

II. Приноси с потвърдителен характер

16. Проследени са водещите фактори за Сидрома на празния кошер и е анализирано развитието на проблема у нас и в чужбина (Г 7.1).
17. Луковиците от шафранов минзухар с размери до 30 mm водят до по-голям брой цветове на m² и по-висок общ добив на дъщерни луковици (Г 7.5; Г 7.6).
18. С нови проучвания е потвърдено, че копринените буби и пеперудите на *Bombux mori* L. възприемат добре изкуствена храна, с добавен екстракт от *Tribulus terrestris* L. и оказват влияние върху скоростта на растеж и какавидиране (Г 7.9). Активните вещества в растението дори в минимални количества имат положителен ефект върху организма на изследваните ларви (Г 7.10). Наличието на тежки метали оказва съществено влияние върху дължината и теглото на нишката и по-малко върху дължина на нишката и съотношението на коприната (Г.7.11).

III. Приноси с научно-приложен характер

19. Проучено е състоянието, тенденциите и перспективите на пчеларството в нашата страна и в Европейския съюз през периода 2012–2021 г. Установено е увеличение на общия брой на пчелните семейства, производството на мед и професионалните пчелини (Г 7.2).

20. Установено е, че градските условия са подходящи за развитие на пчелните семейства, тяхната силата и медопродуктивност (Г 8.1).
21. Доказано е, че условията в района на гр. София са благоприятни за отглеждане на шафранов минзухар, като медоносна култура (Г 7.5; Г 7.6).